Jaarverslag 2018-2019

Opleidingscommissie

Faculteit Bouwkunde

TU Delft

Inhoudsopgave

Inleiding	- pagina 1
Samenstelling OC	- pagina 2
Projecten	- pagina 3
Resultaten Studiedruk	- pagina 4
Activiteiten en Adviezen	- pagina 5 - 6
Notitie Studiedruk en brief	- pagina 7 - 11

Inleiding

Dit document bevat een samenvatting van het collegejaar 2018-2019 van de Opleidingscommissie (OC) van de faculteit Bouwkunde, TU Delft. De Opleidingscommissie (OC) is, zoals de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bepaalt, een onafhankelijke commissie binnen de Faculteit Bouwkunde, die adviseert over de inhoud en kwaliteit van het onderwijs. De OC krijgt alle voorgenomen besluiten over onderwijs voorgelegd om advies te geven. Ook kan de OC ongevraagd adviseren. Sinds 1 september 2017 is de commissie door een wijziging van de WHW ook medezeggenschapsorgaan geworden. Dat wil zeggen dat ten aanzien van een aantal onderwerpen de OC instemmingsrecht heeft. Bijzonder voor de faculteit Bouwkunde is dat de faculteit één Opleidingscommissie kent voor alle onderwijsprogramma's en opleidingen. Dit zijn: de Nederlandstalige Bachelor Bouwkunde, de Engelstalige Master Architecture, Urbanism and Building Sciences (AUBS), de opleiding Geomatics en twee post-master opleidingen: De Berlage en de European Post-master in Urbanism. Deze laatste drie opleidingen zijn eveneens Engelstalig.

Zoals gebruikelijk bevat dit jaarverslag een overzicht van adviezen. Daarnaast wordt ingegaan op een aantal onderwerpen die niet vallen onder reguliere adviezen maar waaraan de OC veel aandacht heeft besteed. Met name studiedruk moet hier worden genoemd.

Nikolaj Liebregts (studentvoorzitter) Wil Zonneveld (docentvoorzitter)

Samenstelling OC 2018-2019

Aansluitend bij het Faculteitsreglement kent de Opleidingscommissie van de Faculteit 2 x 7 leden: 7 docentleden en 7 studentleden. Anders dan de meeste opleidingscommissies binnen de Technische Universiteit Delft kent de OC van de faculteit Bouwkunde 2 voorzitters: een docent- en een studentvoorzitters. Naast reguliere leden kent de OC een aantal toehoorders, die vrijwel alle vergaderingen bijwonen. De OC wordt daarnaast ondersteunt door een secretaris.

Docentleden

- Wil Zonneveld — voorzitter
- Birgit Jürgenhake — Track Architecture
- Roberto Rocco — Track Urbanism
- Christien Janssen — Track Building Technology
- Peter de Jong — Track Management in the Built Environment
- René van der Velde — Track Landscape Architecture
- Marian de Vries — Opleiding Geomatics (tot 15 april 2019)
- Martijn Meijers — Opleiding Geomatics (vanaf 16 april 2019)

Studentleden

- Nikolaj Liebregts — voorzitter (Stylos)
- Jikke Keizer — Bachelor programma
- Ela Sari — Track Architecture
- Franka van Marrewijk — Track Urbanism
- Jessie Hoondert — Track Building Technology (tot maart 2019)
- Kees Leemeijer — Track Building Technology (vanaf maart 2019)
- Luuk Kuipers — Track Management in the Built Environment
- Freek Boersma — MSc Programme Geomatics

Secretaris

Tahnee van den Heuvel tot 18 maart 2019, vanaf die datum Margreth Taekema.

Toehoorders

- Kwaliteitszorg: Miriam Albertz-Paalvast en Tom van Rongen
- Facultaire Studentenraad: Anouk Jansen en Joren Jans

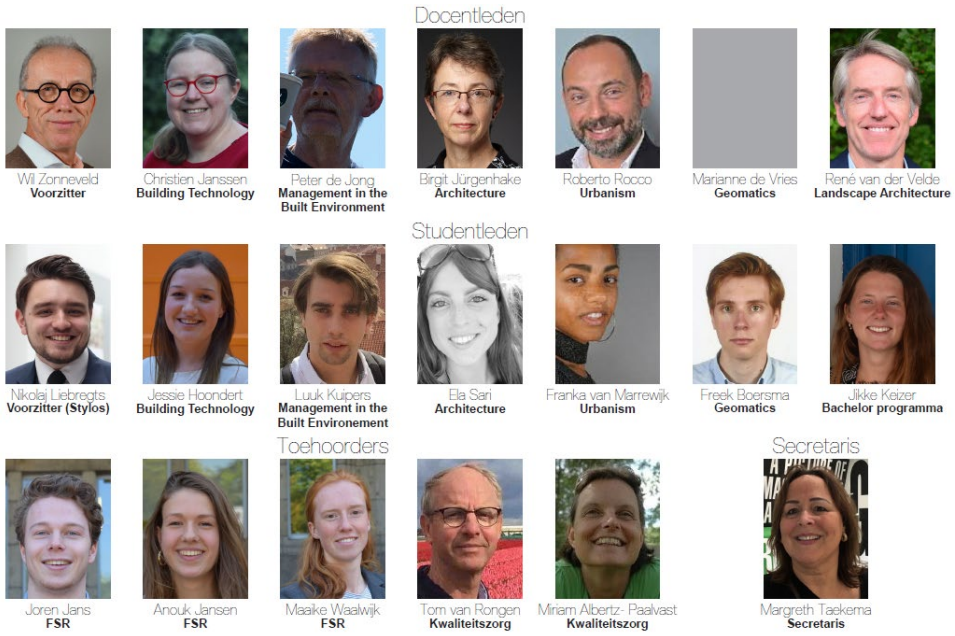

Projecten

Subcommissies

De opleidingscommissie (OC) ontvangt elk jaar veel verslagen, rapporten en evaluatiedocumenten vanuit de faculteit. In de praktijk blijkt dit teveel te zijn voor een enkel lid om deze allemaal grondig te analyseren. Mede hierom is aan het eind van collegejaar 2017-2018 een experiment gestart met subcommissies binnen de OC. In 2018-2019 is dit systeem verder uitgebreid en standaard ingevoerd. Voorafgaand aan een OC-vergadering scannen alle leden ingekomen stukken, waarna deze in de vergadering kort besproken worden. Op basis hiervan wordt een subcommissie gevormd die zich gaat verdiepen in het document. Deze subcommissie bestaat te allen tijde uit minimaal één student en één docent. Op basis van de analyse schrijft de subcommissie een opzet voor een eventuele reactie op het document. Dat kan ook de vorm aannemen van een eerste versie van een advies. De punten in deze opzet worden tijdens de vergadering besproken. Uiteraard zijn andere leden ook vrij om punten aan te dragen. Na deze vergadering finaliseren de voorzitters het document en wordt de reactie verzonden naar de desbetreffende persoon. In de meeste gevallen is dit de directeur onderwijs van de faculteit, aangezien de OC vooral deze functionaris dient te adviseren. Dit systeem is in de praktijk goed bevallen en zal worden gehandhaafd de komende jaren.

Startdocument

De opleidingscommissie is een medezeggenschapsorgaan waarvan jaarlijks vrijwel alle studentleden wisselen. Docentleden van de OC worden voor een termijn van drie jaar door de decaan benoemd, maar ook bij hen treden meestal elk jaar enige mutaties op. Om al deze overgangen soepel te laten verlopen is dit jaar een startdocument gemaakt voor nieuwe leden. Hierin wordt uitgelegd wat de OC doet en wordt allerlei informatie geboden over afkortingen, type documenten, subcommissies, jaarplanning etc. Dit document is door nieuwe leden zeer goed ontvangen en zal komende jaren steeds worden bijgewerkt zodat het up-to-date is. Dit document kan bij Stylos worden opgevraagd.

Onderzoek studiedruk

Studiedruk op Bouwkunde is een probleem van alle tijden maar lijkt de laatste jaren te zijn toegenomen. Het gaat om een complex probleem dat vele verschillende facetten kent. De OC heeft dit jaar een onderzoek gedaan in samenwerking met studievereniging Stylos en de praktijkverenigingen Argus, BouT, Polis en BOSS om de oorzaken van studiedruk in kaart te brengen. Hierin is gekeken naar de rol van de student, de rol van de faculteit en externe factoren zoals lidmaatschap van verenigingen, met alle activiteiten die daarmee kunnen samenhangen, en werk. Al deze onderwerpen zijn verwerkt in stellingen waarop gereageerd kon worden. Uiteindelijk zijn er 382 respondenten die aan het onderzoek hebben meegedaan In de resultaten is er onderscheid gemaakt tussen de verschillende jaargangen in de bachelor en de verschillende masterrichtingen. In bijgaande tabel zijn de resultaten van het onderzoek samengevat. Het gehele document met resultaten is op te vragen bij O&S van de faculteit Bouwkunde. De resultaten van dit onderzoek zijn de basis voor verder onderzoek binnen de faculteit Bouwkunde. Het doel is uiteindelijk om erachter te komen waar de faculteit kan inspelen op studiedruk. In het studiejaar 2019-2020 zal Stylos verder aan de slag gaan met het onderwerp studiedruk.

Tabel 1. Resultaten stellingen onderzoek studiedruk (1= zeer oneens tot 5 = zeer eens)

	Bachelor 1	Bachelor 2	Bachelor 3	Master	Arch	BT	URB	GEO	MBE
Do you experience study pressure?	4,41	4,43	4,30	4,17	4,33	4,00	4,45	4,30	3,89
... because I don't manage my work load very well during the course of the semester (I tend to postpone my work)	3,00	3,22	2,89	2,76	2,79	2,89	2,90	1,57	2,80
... because of other regular social activities I'm involved in (e.g. sport and student associations)	3,11	3,46	3,38	2,91	2,90	2,97	3,30	2,00	2,93
... because of the competitive environment at BkCity	3,23	3,40	3,81	3,52	3,79	3,55	3,90	2,14	2,93
... because of high expectations from my professor(s)	2,98	3,51	3,49	3,46	3,88	3,11	3,50	3,17	3,00
... because of multiple deadlines which tend to coincide	4,42	4,12	3,42	3,68	3,69	3,69	3,50	4,00	3,57
... because the workload of courses is not efficiently divided over the semester	3,43	3,97	3,51	3,42	3,63	3,32	3,11	3,57	3,07
... because it is not clear what is expected at assignments, due to which I am always unsure whether or not I will pass my course.	3,61	3,79	3,55	3,24	3,46	3,14	2,80	2,86	3,21
... because of the pressure I feel to graduate as soon as possible (e.g. due to study debts)	3,24	3,34	3,29	3,53	3,54	3,67	3,20	2,86	3,71
... because of extra-curricular activities I am involved in in order to enhance my resume (e.g. internship, honours, committees, board year)	2,36	2,71	3,01	2,88	2,72	2,89	3,20	2,14	3,47

Overzicht activiteiten en adviezen

Vooroverleggen

Regulier spreken de beide voorzitters van de OC een week voor elke OC vergadering met het facultaire hoofd Onderwijs & Studentenzaken Theo van Drunen. Bij veel van deze vooroverleggen is ook de Directeur Onderwijs aanwezig. Tot november 2019 was dit Roberto Cavallo en daarna Aart Oxenaar. Doel is het elkaar informeren over op stapel staande activiteiten en deze goed af te stemmen. Circa 15 keer heeft dit vooroverleg plaats gevonden.

Adviezen

In het Vooroverleg dat hierboven is genoemd worden veel zaken besproken die verbonden zijn met de inhoud en de kwaliteit van het onderwijs binnen de faculteit Bouwkunde. Daarnaast geeft de OC gevraagd en ongevraagd advies. Dit betreft onder meer rapportages van Kwaliteitszorg, het voorgenomen curriculumbesluit dat betrekking heeft op het komende studiejaar en de statuten van zowel de Bachelor als de Master opleidingen, het laatste document inclusief het statuut voor de beide post-master opleidingen: De Berlage en de European Post-master in Urbanism (EMU). Daarnaast heeft de OC nog een aantal andere adviezen opgesteld dan wel gereageerd op onderwijsevaluaties en (voorgenomen) besluiten. In het algemeen zijn die gericht aan de Directeur Onderwijs. Het volledige overzicht staat hieronder.[1]

Advies aanpassen Cum Laude regeling
22 september 2018

Reactie op conceptversie facultair toetsbeleid
10 oktober 2018

Reactie op Evaluations of Education (semester report Master AUBS)
11 november 2018

Reactie op Announcement Curriculum Decisions 2019-2020
12 november 2018

Reactie mail ‘Resultaten afstuderen 2017-2018 Master AUBS’
19 december 2018

Reactie op ‘Inzet digitale technieken’
9 januari 2019

Reactie ‘Jaarrapport kwaliteitszorg Master AUBS’
9 januari 2019

Advies Beperking deelname ontwerpvakken BSc
22 januari 2019

[1] Deze kunnen bij de secretaris van de OC worden opgevraagd.

Brief OC over reorganisatie OTB en gevolgen onderwijs
4 februari 2019

Adviezen en suggesties studentenstatuten studiejaar 2019-2020, schriftelijk en mondeling door beide voorzitters
Mei en juni 2019

OC reacties Bachelor Statuut en Student Charter Master
Juni 2019

Naar een strategie met betrekking tot studiedruk (bijlage)
28 juni 2019

Reactie op 'Semesterverslag Bachelor Bouwkunde Najaar semester 2018-2019' en 'Evaluations of education Master and Post-master, fall 2018-2019'
13 augustus 2019

Datum 28 juni 2019
Onze referentie OC-UIT-18/19-033
Uw referentie
Van Opleidingscommissie – Wil Zonneveld / Nikolaj Liebregts
Telefoon/Fax (015) 278 4252
E-mail T.P.J.vanDrunen@tudelft.nl
Onderwerp 'Naar strategie voor het omgaan met studiedruk'

Aan Roberto Cavallo
Remon Rooij

c.c. Dick van Gameren
Theo van Drunen
Sander Barendrecht
BK Studie-adviseurs

TU Delft

Delft University of Technology

Faculteit Bouwkunde
Onderwijs- & Studentenzaken

Bezoekadres
Julianalaan 132-134
2628 BL Delft

Correspondentieadres
Postbus 5043
2600 GA Delft

www.bk.tudelft.nl

Beste Roberto en Remon,

Binnen de faculteit is studiedruk een veelbesproken onderwerp, ook binnen de Opleidingscommissie. Zeer recent is hiervoor ook landelijk aandacht gekomen, afgaande op recente berichtgeving in de pers. Aanleiding hiervoor is de trend naar toenemende stress onder studenten in verband met oplopende studieschulden.

Ongeveer twee maanden geleden is binnen de OC de wens ontstaan om meer kennis te verkrijgen over mogelijke oorzaken van studiedruk binnen onze faculteit en te bezien of en hoe deze kunnen worden aangepakt. Studievereniging Stylos en praktijkvereniging Argus hebben beide een enquête onder studenten uitgezet. De beide voorzitters van de OC hebben uitgebreid over dit onderwerp gediscussieerd met Roberto Cavallo en Theo van Drunen. De voltallige OC heeft vervolgens nog een boeiend gesprek gehad met Roberto, waaraan ook werd deelgenomen van de kant van de studie-adviseurs. Op een conceptnotitie van de OC is nog een reactie gekomen vanuit het team van studie-adviseurs.

Voor eenieder is duidelijk dat studiedruk vele oorzaken kent en niet voor elke student hetzelfde is. Niettemin is de OC van mening dat studiedruk langs verschillende wijzen kan worden aangepakt. Verantwoordelijkheden liggen verspreid: bij studenten, bij docenten, bij vak-, leerlijn- en trackcoördinatoren en bij het onderwijsmanagement in brede zin. In de bijlage van deze brief heeft de OC verschillende mogelijke aanpakken geïdentificeerd. Omdat de OC van mening is dat de opleiding en de studenten verder moeten met werken aan studiedruk en de OC wijsheid ook niet pacht heeft, hebben we deze bijlage de titel meegegeven: 'Naar een strategie voor het omgaan met studiedruk'.

Er is één vraagstuk dat te complex is om tot een duidelijke aanpak te komen, namelijk het gegeven dat het Bachelorprogramma een erg vol programma is. Er

is nauwelijks 'ademruimte', zowel in het reguliere programma, maar ook in de manier waarop herkansingen zijn georganiseerd.
Deze vinden altijd plaats tijdens het reguliere onderwijs of in of vlak na een vakantie. Hierover en over de bijgevoegde notitie wil de OC graag verdere discussie voeren.

Met vriendelijke groet namens de Opleidingscommissie,

Wil Zonneveld
Docentvoorzitter OC

Nikolaj Liebregts
Studentvoorzitter OC

Bijlage: Notitie 'Naar een strategie voor het omgaan met studiedruk'

Bijlage

Notitie 'Naar een strategie voor het omgaan met studiedruk'

Op basis van gesprekken en enquêtes doet de Opleidingscommissie hieronder suggesties hoe met studiedruk zou kunnen worden omgegaan. Onder een hoofdrubriek volgt telkens een beknopte probleemschets, gevolgd door suggesties voor een aanpak. Geprobeerd is om telkens adressanten te noemen.

Veel uitspraken vormen ogenschijnlijk open deuren. Dit geldt echter niet voor iedereen op elk willekeurig moment. Bovendien kunnen ongemerkt gewoontes insluipen die in de weg staan van een verstandig omgaan met oorzaken van studiedruk.

Deze notitie is een eerste versie. Als verdere gesprekken en reacties daartoe aanleiding geven zal de Opleidingscommissie deze notitie bijstellen.

Studie- en doceermentaliteit (adressanten: studenten en docenten)

Problemen zijn hier onder meer een welhaast natuurlijke neiging van studenten om bij de indeling van de eigen agenda dicht op deadlines te gaan zitten gevoegd bij de mentaliteit van veel studenten en docenten om 'nachten doorhalen' normaal te vinden om tot nog mooiere resultaten te komen onder het motto: dat gaat in de praktijk nu eenmaal ook zo. Mogelijke aanpakken:

- Aandacht voor een goede balans tussen studie en vrije tijd met voldoende korte en lange herstelperiodes. Dus aan de kant van studenten: vraag niet om een deadline na of tijdens een weekeinde als die volgens de studiegids bewust juist vóór een weekeinde ligt. Aan de kant van docenten: til een deadline niet over een weekeinde heen of zet die op een zon-dagavond en ook niet op een werkdag na 18:00; ga niet uitgebreid in het weekeinde naar studenten mailen plus allerlei andere gedragingen vertonen die suggereren dat het onderscheid tussen werk- en rusttijden vloeibaar is dan wel behoort te zijn (uiteraard noodsituaties uitgezonderd).
- Bij ontwerpvakken en ontwerpstudio's: er kan schier eindeloos geprobeerd worden om de in te leveren ontwerpen nog beter en mooier te maken, maar op een gegeven moment loont de inspanning niet meer. Ook hier gaat de 'wet' van afnemende meeropbrengsten op. Dit is een les voor zowel studenten als docenten. Aan de kant van de docent komt het erop aan om duidelijk te maken waar een student op bepaalde momenten (b.v. na 2 of 4 weken) moet 'staan'. Blijkens enquêtes is dit voor veel studenten – terecht of onterecht maakt niet uit – lang niet altijd duidelijk.

Afstemming binnen een vak (adressanten: coördinatoren en individuele docenten)

Probleem is hier dat bij nogal wat vakken veel docenten zijn betrokken die onderling nogal eens verschillen kunnen vertonen in hun aanpak. Een ander probleem dat uit de discussies en enquêtes naar voren komt is dat sommige vakken een groot aantal verplichtingen kennen.

Mogelijke aanpak:
- Betere/scherpere instructie aan alle betrokken docenten over:

1) de aanpak van het vak in hoofdlijnen;
2) de exacte data en tijdstippen van inlevermomenten e.d.;
3) beoordelingscriteria voor toetsen (zie ook kopje 'beoordeling').
- Stem het aantal verplichtingen/deadlines binnen een vak goed af op de leerdoelen van het vak en het aantal studiepunten. Veel toetsen en veel werk vragen betekent nog niet: beter toetsen.
- Ook hier de 'golden rule': zet een deadline uitgaande van 'normale' werktijden en een vijf-daagse werkweek.

Afstemming tussen vakken (adressanten: coördinatoren van de bachelor en de master tracks)
Onze opleidingen zijn zo gestructureerd dat vrijwel altijd (binnen een kwartaal) twee vakken parallel aan elkaar lopen. Er is en wordt gelukkig veel werk gemaakt van een goede afstemming van parallel-lopende vakken, om samenvallende en elkaar in de weg zittende deadlines te voorkomen. Probleem is dat dit niet altijd gelukt is, terwijl het soms voorkomt dat tijdens de rit veranderingen plaatsvinden waardoor opeens vakken elkaar wel in de weg kunnen zitten.
- Controleer elk jaar de deadlines binnen parallel aan elkaar lopende vakken en zorg ervoor dat deze deadlines elkaar niet in de weg zitten en dat voor het overige de balans tussen de vakken evenwichtig en conform het aantal studiepunten is.
- De gemaakte afspraken, die aan het begin van een vak worden gecommuniceerd met de studenten via Brightspace of anderszins zouden niet meer door individuele docenten ad hoc gewijzigd moeten kunnen worden.
- Minder deadlines binnen vakken (zie het tweede punt onder 'Afstemming binnen een vak') impliceert een geringere kans dat vakken elkaar in de weg zitten.

Beoordeling vakken, met name ontwerpvakken/studio's (adressanten: verantwoordelijke vakdocenten)
Een veel gehoord probleem bij ontwerpvakken is dat voor studenten vaak niet duidelijk is waarop ontwerpen en tussenproducten beoordeeld worden. De OC is zich ervan bewust dat het beoordelen van ontwerpen anders verloopt dan bij reguliere tentamens, waarbij gewerkt kan worden met bijvoorbeeld antwoordmodellen (dit sluit aan bij een eerder advies van de OC en een reactie hierop van Roberto Cavallo d.d. 26 oktober 2018). Een specifiek probleem is dat beoordelingen soms niet 'elegant' en stimulerend verlopen.
- Maak bij aanvang van het vak het beoordelingskader duidelijk, ook van eventuele tussen-producten.
- Bij het beoordelen van individuele werkstukken en ontwerpen van studenten: doe dit op een didactisch verantwoorde wijze en vermijd dat studenten 'tot hun schoenzolen worden afgebrand'.
- Cijfermatige beoordelingen zijn vertrouwelijk en mogen nooit publiek gemaakt worden.

Faciliteiten (adressanten: onderwijsmanagement, docenten en studenten)
BK City is uitgerust met geweldige faciliteiten. Ondanks de grootte van het gebouw kennen met name de studioruimtes een hoge bezetting. Rustig kunnen werken en goed verstaanbaar overleg tussen studenten en docenten kunnen daardoor in de verdrukking komen. Bij groeps-werk en groepsbegeleiding is er behoefte aan voldoende fysieke ruimte en een goed binnen-klimaat (geluid, temperatuur).
- Neem geen tafels en ruimten in gebruik die niet aan jou of jouw groep zijn toegewezen.
- Meld eventuele problemen bij het Service Punt.
- Overleg met elkaar op zachte toon.

Opleidingscommissie Bouwkunde
27 juni 2019

-/-